

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

27 мая 2016 года, № 8 (2155)

КАНТАКТЫ

Памятаць урокі гісторыі

Сустрэча Сяргея ЛАЎРОВА з універсітэцкай супольнасцю адбылася 16 мая. Кіраўнік МЗС Расійскай Федэрацыі акрэсліў міжнародную сітуацыю і адзначыў ролю Беларусі ў свеце.

Сяргей Лаўроў завітаў у БДУ пасля перамоў са сваім беларускім калегам Уладзімірам Макеем і з Прэзідэнтам Беларусі. У сваім лаканічным, але ёмістым паведамленні высокапастаўлены госьць закрануў многія болевыя кропкі міжнародных адносін – ад шанавання памяці герояў ВОВ да ўсталявання няблокавай сістэмы эканомікі.

Згадаўшы нядаўняе свята Перамогі, С. Лаўроў распавёў пра захады, якія робяцца ў МЗС і Беларусі, і Расіі, каб выхоўваць маладое пакаленне ў святым шанаванні падзвіг тых, хто аддаў жыццё за Радзіму. «Мы павінны помніць урокі гісторыі, – падкрэсліў расійскі міністр. – Калі з'яўляецца агульнае зло, мы павінны аб'ядноўвацца супраць яго. Так было падчас Вялікай Айчыннай вайны, так адбываецца і зараз, калі тэрарызм стаў універсальным ворагам усіх народаў і дзяржаў планеты. Змагацца з ім можна толькі супольна і без падвойных стандартаў».

Фота: Генадзь КРАСНАПРОШЫН

Міжнародны парадак дня, па словах міністра, характарызуецца пераразмеркаваннем эканамічных магчымасцяў, фінансавага ўплыву і палітычнай вагі – працэс хваравіты, але непазбежны: ператварэнне сусветнай сістэмы ў поліцэнтрчную, больш збалансаваную і больш дэмакратычную, немагчыма спыніць, адзначыў С. Лаўроў.

Акрэсліўшы праблемы, якія назапашваюцца ў еўраатлантычным рэгіёне, дыпламат узгадаў і Беларусь – ацаніў пазітыўна ініцыятывы, што наша краіна прасоўвае ў межах Усходняга партнёрства, і

нагадаў, што менавіта ў Мінску былі дасягнуты і падпісаны важныя дамоўленасці па ўкраінскім канфлікце. «Зараз ніхто не адмаўляе неабходнасць поўнага і няўхільнага выканання мінскіх дамоўленасцяў. На жаль, тут не ўсё ад нас залежыць, але, здаецца, заходнія нашы калегі зразумелі, дзе сабака закапаны і хто адказвае за тупік, які пакуль што захоўваецца. Калі глядзець на свет адкрытымі, незашоранымі вачыма, то бачна, што пры наяўнасці добрай волі невырашальных праблем няма», – заўважыў глава МЗС Расіі.

Уважлівымі слухачамі Сяргея Лаўрова сталі студэнты факультэта міжнародных адносін БДУ. «Міжнароднікі» мелі магчымасць ацаніць нюансы падрыхтоўкі візітаў на высокім узроўні і задаць кампетэнтныя пытанні. Абмеркавалі работу службы бяспекі, угледзелі журналістаў за справой – на свае вочы пабачылі падрыхтоўку да афіцыйнага мерапрыемства, якую потым змогуць разабраць з выкладчыкамі на семінары і скарыстаць у будучай прафесійнай дзейнасці.

Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ

УШАНАВАННІ

Акадэмік Го Дунмін – ганаровы прафесар БДУ

Рэктару Далянскага політэхнічнага ўніверсітэта Го ДУНМІНУ 13 мая быў уручаны дыплом ганаровага прафесара БДУ.

Го Дунмін ужо шмат гадоў спрыяе супрацоўніцтву паміж ВНУ дзвюх краін. «Агульнае дзіця» – Рэспубліканскі інстытут кітаязнаўства імя Канфуцыя, створаны ў 2007 годзе, адзін з самых паспяхоўных праектаў. РІКК БДУ ў 2011 годзе прызналі адной з найлепшых падобных устаноў ва ўсім свеце.

У 2013 годзе РІКК БДУ правёў буйны Еўрапейскі форум інстытутаў Канфуцыя ў Мінску, а таксама наладзіў цесныя кантакты з іншымі кітайскімі партнёрамі. Гэта немагчыма было б зрабіць без падтрымкі Далянскага політэхнічнага ўніверсітэта.

Пра плённае ўзаемадзеянне з ДПУ распавёў рэктар БДУ Сяргей Абламейка:

«Дзякуючы акадэміку Го Дунміну ў нас моцна пашырылася навуковае супрацоўніцтва. Навукоўцы БДУ ажыццяўляюць разам з кітайскімі калегамі перспектыўныя даследаванні і рэалізавалі некалькі

сур'ёзных праектаў. Гэта тычыцца як тэхнічных дысцыплін, так і гуманітарных».

У Кітаі Го Дунмін вядомы навуковец у галіне механікі і інжынерыі. Яго тэматыка – даследаванне новых тэхналогій, кантраляванай апрацоўкі кампазітных матэрыялаў. Ён узначальвае велізарную колькасць асацыяцый і камітэтаў, з'яўляецца віцэ-старшынёй кітайскага акадэмічнага савета па механіцы і інжынерыі.

Акадэмік Го Дунмін падрыхтаваў 46 кандыдатаў навук, апублікаваў больш за 300 навуковых прац і 7 манаграфій. Ён з'яўляецца лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі тэхналагічных вынаходстваў.

Па традыцыі Савета БДУ, рэктар ДПУ выступіў з лекцыяй, у якой раскасаў пра адукацыю ў Кітаі і магчымасць абмену студэнтамі.

Далянскі політэхнічны ўніверсітэт з'яўляецца адным з самых вядомых універсітэтаў КНР. Ён заснаваны ў 1949 годзе і размяшча-

ецца на самай паўднёвай частцы паўвострава, з трох бакоў якога мора. Таму тут проста прыемна вучыцца. Надвор'е заўсёды добрае: зімой не холадна, летам не гарача.

Ва ўніверсітэце навучаецца 36 тыс. студэнтаў, 10 тыс. магістрантаў і 4 тыс. асірантаў.

«Гэта галоўны тэхналагічны ўніверсітэт Кітая, які пастаянна развіваецца. За апошнія 30 гадоў мы пачалі рыхтаваць спецыялістаў у самых новых галінах, павялічылася колькасць гуманітарных навук, з'явіліся дысцыпліны, звязаныя з эканомікай і кіраваннем», – падкрэсліў рэктар ДПУ.

У Кітаі сістэма вышэйшай адукацыі ў апошнія гады моцна змянілася, што звязана з хуткім развіццём эканомікі. Таму ёсць вялікія магчымасці па развіцці адукацыі не толькі колькасна, але і якасна.

Пад канец сустрэчы Го Дунмін шчыра запрасіў студэнтаў БДУ на стажыроўку ў Кітай.

Таццяна МОРВА

У нумары:

ІНТЭЛЕКТУАЛЬНАЯ СІЛА ПРЫЦЯГНЕННЯ

Упершыню ў БДУ з 2 мая па 1 лістапада праводзіцца конкурс на найлепшы навуковы гурток
Стар. 2

РАСПРАЦОЎКАЙ БДУ ЗАЦІКАВІЛІСЯ РАСІЯ І ІЗРАІЛЬ

Комплекс абсталявання для абясшкодвання фармацэўтычных адходаў распрацаваны ў БДУ
Стар. 3

ТУРЗЛЁТ–2016: ВЫЖЫЦЬ ЛЮБОЙ ЦАНОЙ!

З 13 па 15 мая ў Стаўбоўскім раёне актывісты БРСМ разбілі традыцыйны лагер
Стар. 4

Весткі з рэктарата

РЭКТАР БДУ Сяргей Абламейка абраны акадэмікам Іспанскай Каралеўскай акадэміі эканомікі і фінансаў за важкі ўнёсак у развіццё сусветнай навукі. Аднаўленчы дыплом і медаль уручыў Сяргею Абламейку 16 мая прэзідэнт акадэміі Хаймэ Хіль Алуха, які адзначыў, што «акадэмія прыцягвае толькі самых яркіх і вядомых навукоўцаў свету». Дарчы, акрамя Сяргея Абламейкі звання акадэміка Іспанскай Каралеўскай акадэміі эканомікі і фінансаў удастоены яшчэ загадчык кафедры інфармацыйных сістэм кіравання ФПМІ БДУ Віктар Краснапрошын.

Урачыстая цырымонія адбылася ў межах візіту іспанскай дэлегацыі ў БДУ для ўдзелу ў міжнароднай канферэнцыі «Лічбавая эканоміка: стан і перспектывы».

***

ПРАЦОЎНАЯ нарада Міжнароднай калабарацыі па правядзенні эксперыменту СОМЕТ прайшла з 16 па 20 мая на *фізічным факультэце* БДУ. Вядучая ВНУ краіны ўпершыню стала дыскусійнай пляцоўкай для ўдзельнікаў гэтага міжнароднага праекта, вынікі якога могуць стаць нароўні з адкрыццём базона Хігса найважнейшым адкрыццём у галіне фізікі фундаментальных узаемадзеянняў.

Эксперымент СОМЕТ накіраваны на пошук адказаў на пытанні стварэння Сусвету. Ён закліканы даказаць прысутнасць новых часціц. Гаворка ідзе пра вывучэнне рэдкага працэсу пераходу электрона ў мюон, які таксама з'яўляецца элементарнай часціцай. Ніколі раней гэты працэс не назіраўся.

У складзе калабарацыі 170 удзельнікаў з 13 краін. Ад Беларусі ў гэтым праекце ўдзельнічаюць БДУ і Інстытут фізікі НАН РБ.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Інтэлектуальная сіла прыцягнення

Invisible College – так называў знакамiты англійскi навуковец Роберт Бойль свой навуковы гурток, у якім ён i іншыя прыхiльнiкі «эксперыментальнай фiласофii» сустракаліся для палемікі з нагоды эксперыментальных даследаванняў.

Сёння навуковы гурток – самая распаўсюджаная форма творчага аб'яднання даследчыкаў па iнтарэсах незалежна ад галiны навук.

Нефармальнае структура, актыўная ратацыя складу ўдзельнікаў i адкрыты характар навуковых дыскусій – галоўныя перавагі навуковага гуртка. Базісам навуковага лiдарства як абавязковага атрыбута iнтэлектуальнай супольнасцi служыць успрымальнасць да новых iдэй, нестандартных падыходаў i педагагiчнае майстэрства кiраўнiка. Адмысловае ўнутранае культура, агульнасць навуковай мовы i прыёмаў даследчай дзейнасцi – яшчэ адна адметная прыкмета гэтай структурнай адзiнкі навукі.

Беларускі дзяржаўны ўнiверсiтэт налічвае 109 навуковых гурткоў, у працы якіх удзельнічае больш за 1700 студэнтаў, магістрантаў i аспірантаў. Яшчэ 10 гадоў таму гэтыя паказчыкі былі ўдвая меншымі.

Унiверсiтэцкія навуковыя гурткі выконваюць шырокі спектр задач, чым «вольныя дыскусіі».

Першае. Навуковы гурток як сiстэма фарміравання больш высокага ўзроўню акадэмічных i прафесійных кампетэнцый, чым прадугледжана адукацыйнымі стандартамі. З аднаго боку, гэта своеасаблівая зваротная рэакцыя ўнiверсiтэцкай навукі на ўсеагульную стандартызацыю ва ўмовах масавай вышэйшай адукацыі. З iншага – задавальненне адукацыйных запатрабаванняў студэнтаў i працадаўцаў, што нарастаюць на фоне высокай канкурэнцыі выпускнікоў на рынку працы.

Прыладамі рашэння задач такога роду традыцыйна выступаюць лекцыі вядучых прафесараў унiверсiтэта i ВНУ-партнёраў БДУ, акадэмікаў i членаў-карэспандэнтаў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, сустрэчы-дыялогі з кiраўнiкамі i спецыялістамі-практыкамі. Напрыклад, на пасяджэннях навуковых гурткоў юрыдычнага факультэта абмяркоўваюцца актуальныя праблемы галiн права, прадстаўляюцца навуковае абгрунтаванне хуткіх i адбытых змен у заканадаўстве, аналізуюцца праблемы тэорыі i практыкі праваўжывання.

«Каларытныя iлюстрацыі да самых складаных грамадзянска-прававых канструкцый, «сакрэтныя метадыка» – ключык да разумення грамадзянскага права» вызначае ў якасцi канкурэнтнай перавагі сваіх гурткоўцаў навуковы кiраўнiк, дацэнт І. М. Шчамялёва на кафедры грамадзянскага права юрыдычнага факультэта.

Студэнцкі навуковы гурток Museum пад кiраўнiцтвам старшага выкладчыка А. І. Кушнiр гiстарычнага факультэта стаў пляцоўкай для пашырэння ведаў студэнтаў у галiне музейнай справы праз кантакты з калекцыянерамі Беларусі i ўключэнне ў дзейнасць Мiжнароднага савета музеяў (ICOM) па захаванні гiсторыка-культурнай спадчыны.

Прыцягненне студэнтаў да навукова-даследчай дзейнасцi, пачынаючы з малодшых курсаў, фарміруе навыкі iнтэграцыі ведаў,

УВАГА!

Першы конкурс на найлепшы навуковы гурток

Упершыню ў Беларускім дзяржаўным унiверсiтэце ў перыяд з 2 мая па 1 лістапада 2016 года праводзіцца конкурс на найлепшы навуковы гурток у намінацыях:

- «Найлепшы ў 2015/2016 навуч. годзе навуковы гурток БДУ ў галiне прыродазнаўчых навук»
- «Найлепшы ў 2015/2016 навуч. годзе навуковы гурток БДУ ў галiне гуманiтарных навук».

У конкурсе могуць прыняць удзел iнтэлектуальныя аб'яднанні студэнтаў, магістрантаў i аспірантаў, якія паспяхова працуюць на факультэтах i ў iнстытутах.

Падрабязнасцi на сайце НДРС БДУ

www.nirs.bsu.by

развівае здольнасцi спраўляцца са складанымі пытаннямі i выносіць меркаванні.

Для студэнтаў першага i другога курсаў фiзiчнага факультэта працуюць навуковыя гурткі на кафедры тэарэтычнай фiзiкі i астрафiзiкі (кiраўнiк – дацэнт Я. А. Ушакоў), на кафедры бiяфiзiкі (кiраўнiк – прафесар Р. Р. Марціновiч), на кафедры ядзернай фiзiкі гурток па радыёэлектроніцы (кiраўнiк – дацэнт А. Я. Прахiн).

На факультэце прыкладнай матэматыкі i iнфарматыкі для студэнтаў другога курса дзейнічаюць навуковыя гурткі «Статыстычнае мадэляванне i аналіз дадзеных» (кiраўнiк – дацэнт А. М. Арлова) i «Камп'ютарнае мадэляванне ў эканоміцы» (кiраўнiк – дацэнт У. І. Малюгiн).

Другое. Навуковы гурток як даследчы калектiў, які сумесна распрацоўвае адзінае праблемае пытанне, даследчую праграму.

Больш за 5 гадоў функцыянуе на гiстарычным факультэце навуковы гурток «Радавод», які распачаў сваю дзейнасць на хвалі цікавасцi да генеалагiчных пошукаў.

Тэматыка пасяджэнняў навуковых гурткоў, iх фармат з'яўляюцца дадатковым стымулам для развіцця навыкаў прафесійнай камунікацыі па кірунку спецыяльнасцi з роўнымі па статусе, навуковай супольнасцю i спецыялістамі.

У якасцi ўнікальнага досведу адзначым гурткі факультэтаў па падрыхтоўцы ўнiверсiтэцкіх каманд, якія ўдзельнічаюць у мiжнародных i рэспубліканскіх алiмпіадах i прафесійных конкурсах – ФПМІ, юрфак, ФМА i iнш.

Трэцяе. Навуковы гурток – iнкубатар, які

актыўна ўзаемадзейнічае са сваімі выпускнікамі i дэманструе здольнасць да генерацыі новага пакалення даследчыкаў на аснове ўзаемаасувязі студэнцкай навукі i пасляўнiверсiтэцкай адукацыі.

Праграма гуртка кафедры матэматычнага мадэлявання i аналізу дадзеных (кiраўнiк – дацэнт У. І. Малюгiн) факультэта прыкладнай механікі i iнфарматыкі з'яўляецца таму пацвярджэннем. Заняткі студэнтаў-гурткоўцаў арганізаваны з удзелам выпускнікоў.

Яшчэ адзiн прыклад гэтага факультэта: навуковы гурток «Дадатковыя часткі матэматычнага аналізу», які ўзначальвае аспірант Д. І. Пірштук, уключаны ў рэспубліканскі банк адоранай моладзi i неаднаразова ганараваны заахвочваннямі спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы адораных навуэнцаў i студэнтаў.

З ліку адораных студэнтаў унiверсiтэта, якія прайшлі ў розныя гады школу iнтэлектуальных студэнцкіх аб'яднанняў, 155 выпускнікоў паспяхова абаранілі дысертацыі i звязалі сваю прафесійную дзейнасць з навукай. У iх ліку 77 прафесарска-выкладчыцкіх i навуковых супрацоўнікоў БДУ.

Уносяць свае карэктывы ў традыцыі навуковых гурткоў i сучасныя IT-тэхналогіі. Электронны студэнцкі навуковы часопіс *Historicus Iuvenis* пачаў выдавацца ў 2015 годзе.

У глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт на сайце «УКантакце» створана група «Студэнцкая навука ФМА БДУ» (http://vk.com/student_science_fir_bsu).

Будучыя даследчыкі актыўна асвойваюць прафесійныя супольнасцi LinkedIn, Google Academy i iнш.

Сёння БДУ, займаючы высокія пазіцыі ў мiжнародных рэйтынгах унiверсiтэтаў, вырашае больш амбіцыйную задачу: спрыяць паспяховай прафесійнай дзейнасцi сваіх выпускнікоў у арганізацыях-лiдарах розных галiн.

Робячы стаўку на шматстайнасць формаў i метадаў арганізацыі навукова-даследчай працы студэнтаў, Беларускі дзяржаўны ўнiверсiтэт прапануе новыя магчымасцi навучэнцам, якія актыўна ўдзельнічаюць у навукова-даследчай працы.

У 2015 годзе загадам рэктара БДУ акадэміка С. У. Абламейкі заснаваны штогадовы конкурс на найлепшы навуковы гурток, прыярытэтамi якога з'яўляюцца:

- спрыянне прасоўванню навуковых iдэй, гiпотэз i iнавацый студэнтаў i магістрантаў, якія актыўна ўдзельнічаюць у навукова-даследчай працы;

- стымуляванне настаўніцкай дзейнасцi вядучых навукоўцаў, прафесарска-выкладчыцкага складу, у тым ліку тых, хто з'яўляецца куратарамi навучэнцаў, уключаных у банк дадзеных адоранай моладзi.

Конкурс прадугледжвае два этапы: на ўзроўні факультэта (iнстытута, iншага структурнага падраздзялення) i ўнiверсiтэцкі.

Адметнай рысай першага этапу з'яўляецца ацэнка дасягненняў гурткоўцаў на прыწყцах акадэмічнай аўтаномнасцi.

Другі – унiверсiтэцкі – этап уключае дэманстрацыю своеасаблівых летапiсу навуковага гуртка, якая прадстаўляецца ў выглядзе аўтаматычна прайграванай прэзентацыі (вiдэароліка). Пры гэтым на суд кампетэнтнага журы (камiсiі) прадстаўляюцца:

- найважнейшыя навуковыя дасягненні гуртка (за апошнія тры гады), у т. л. у галiне падрыхтоўкі навуковых работнікаў вышэйшай кваліфікацыі;

- навуковыя iдэй, гiпотэзы, iнавацыі гурткоўцаў (з указаннем мэтавай групы спабыўцоў, магчымай эканамічнай i сацыяльнай каштоўнасцi навуковай iдэй);

- «навуковая лесвіца» выпускнікоў БДУ, якія працавалі ў навуковым гуртку ў розныя гады. Могуць быць прадстаўлены iх водгукі пра працу ў складзе калектыву даследчыкаў.

Навуковы кiраўнiк мае магчымасць падзяліцца сваім педагагiчным досведам, прыёмамі i метадамі стымулявання пазнавальнай дзейнасцi навучэнцаў, асобаснымі педагагiчнымі каштоўнасцямі.

Творчы палёт удзельнікаў абмяжоўваецца толькі часам прэзентацыі вiдэароліка – не больш за 7 хвiлін.

Пераможцы конкурсу – найлепшыя навуковыя гурткі i іх навуковыя кiраўнiкі – будуць адзначаны граматамі БДУ i грашовымі прэміямі, а таксама заслужаным грамадскім прызнаннем.

Арганізатары конкурсу прадугледзелі магчымасць удзелу прадстаўнікоў арганізацый-замоўцаў кадраў, iнавацыйных прадпрыемстваў, бiзнес-структур, дзяржаўных органаў кіравання i iншых арганізацый, зацікаўленых у прафесійным росце адоранай i таленавітай моладзi. Ім дадзена права ўсталявання ўласнай намінацыі.

Падрабязней з парадкам, умовамі i тэрмінамі правядзення конкурсу прапануем азнаёміцца на сайце НДРС БДУ (<http://www.nirs.bsu.by>).

Напрыканцы падкрэслім, што конкурс на найлепшы навуковы гурток дазволіць адкрыць новыя грані iнтэлектуальных студэнцкіх супольнасцяў i падтрымаць ініцыятыву іх навуковых кiраўнікоў.

Наталля ШАВВО,
спецыяліст па падрыхтоўцы навуковых работнікаў вышэйшай кваліфікацыі Галоўнага ўпраўлення навукі

КРУГЛЫ СТОЛ

17–18 мая ў Мінску пад такой назвай прайшла міжнародная навуковая канферэнцыя і X навукова-тэарэтычны семінар «Інавацыйныя стратэгіі ў сучаснай сацыяльнай філасофіі», арганізатарамі якіх выступілі БДУ, Інстытут філасофіі НАН Беларусі і грамадскае аб'яднанне «Дыялог Еўразія».

Удзельнікі абмеркавалі праблемы і перспектывы кроскультурнага дыялогу народаў Еўразіі ва ўмовах глабальных рызык, геапалітычнай нестабільнасці і сацыяльных трансфармацый.

XI стагоддзе прынесла чалавецтву значныя пераўтварэнні: змяняецца сацыяльна-культурнае аблічча свету, у стане крызісу апынаецца папулярная ў апошняй траціне XX ст. ідэалогія мультикультуралізму, краіны і народы ад супрацоўніцтва пераходзяць да канфрантацыі, актуалізуюцца праблемы міграцыі, патрабуюць перагляду, здавалася б, устояныя сістэмы каштоўнасцяў, трансфармуюцца гарадскія і прыродныя ландшафты. Шматлікія змены патрабуюць асэнсавання і разгляду ў навуковай супольнасці. Стварэнне дыскусійнай пляцоўкі для абмеркавання актуальных праблем як сацыяльна-культурнага развіцця, так і развіцця сацыяльна-гуманітарных ведаў і стала асноўнай мэтай арганізатараў канферэнцыі. Яе канцэптуальная праграма грунтуецца на найважнейшых даследчых выніках кафедры філасофіі і метадалогіі навукі БДУ, якую на працягу больш як 25 гадоў узначальвае прафесар А. І. Зеляноў.

Канферэнцыя «Дыялог культур у эпоху глабальных рызык» – найважнейшая падзея ў сферы сацыяльна-гуманітарных навук не толькі ў Беларусі, але і на ўсёй постсавецкай прасторы. Да яе далучыліся звыш трохсот навукоўцаў з Беларусі, Расіі, Украіны, Эстоніі, Малдовы, Турцыі і іншых дзяржаў.

На пленарным пасяджэнні ў Нацыянальнай бібліятэцы РБ з вітальным словам выступілі прарэктар БДУ А. В. Данільчанка, дырэктар Нацбібліятэкі Р. С. Матульскі, дырэктар Інстытута філасофіі НАН Беларусі А. А. Лазаровіч. Аўтар ідэі навуковага семі-

Дыялог культур у эпоху глабальных рызык

нара «Інавацыйныя стратэгіі ў сучаснай сацыяльнай філасофіі» дацэнт В. В. Анохіна выступіла з гістарычным экскурсам. Дакладчыкі з Беларусі, Расіі, Украіны і іншых краін распавялі пра праблемы развіцця культуры ва ўмовах глабальных рызык, узаема-связя філасофскай і экалагічнай праблематыкі, а таксама пра сітуацыю ў сферы ўніверсітэцкай адукацыі ў сучасным свеце.

17 мая прайшлі форум «Цывілізацыйныя разломы сучаснасці і перспектывы дыялогу культур», «Геапалітычныя выклікі і дынаміка сучасных міграцыйных працэсаў», «Экалагічныя і сацыяльныя рыскі ў эпоху глабалізацыі».

18 мая на базе факультэта філасофіі і сацыяльных навук БДУ працаваў X навукова-тэарэтычны семінар «Інавацыйныя стратэгіі ў сучаснай сацыяльнай філасофіі». Ён з 2006 г. штогод праводзіцца кафедрай філасофіі і метадалогіі навукі БДУ і з'яўля-

ецца важнай падзеяй у навуковым жыцці маладых навукоўцаў, аспірантаў і студэнтаў універсітэта. У 2016 г. семінар адзначыў дзесяцігадовы юбілей. Яго тэматыка была звязана з разглядам перспектывы дыялогу культур у інфармацыйным грамадстве, гарызонтаў развіцця сучаснай цывілізацыі, стратэгіі мадэрнізацыі беларускага грамадства, праблем сучаснай навукі, культуры, адукацыі. Акрамя таго, маладыя навукоўцы абмеркавалі праблемы экалагічнай нестабільнасці і перспектывы «зялёнай эканомікі» і падзяліліся сваімі напрацоўкамі ў вывучэнні трансфармацыі інфармацыйна-медыйных ландшафтаў у сучасным свеце. У гэты ж дзень адбыўся круглы стол на тэму «Выклікі глабальнага свету і дыялог культур» і падведзены вынікі канферэнцыі.

Прафесар Анатоля ЗЕЛЯНОЎ, загадчык кафедры філасофіі і метадалогіі навукі

ВЫНАХОДСТВЫ

Комплекс абсталявання для абясшкоджвання фармацэўтычных адходаў і цытастатычных фармацэўтычных прэпаратаў распрацаваны ў БДУ. Праца выканана навукоўцамі Інстытута ядзерных праблем пад кіраўніцтвам радыёфізічных даследаванняў Віктара КАРПОВІЧА.

Дадзены комплекс дазволіць абясшкоджваць фармацэўтычныя і цытастатычныя прэпараты. Яны валодаюць высокакатаксічным і актыўным дзеяннем і адносяцца да небяспечных адходаў. Іх утылізацыя патрабуе спальвання пры высокай тэмпературы ці пахавання ў герметычнай металічнай капсуле на спецыялізаваных палігонах. Дзеянне новага комплексу дазволіць вырашыць гэту праблему шляхам абясшкоджвання медыцынскіх адходаў і пераводу іх у групу бытавых. Пасля гэтага адпрацаваны фармацэўтычны матэрыял можна ўтылізаваць без шкоды і пагрозы навакольнаму асяроддзю.

Абсталяванне для абясшкоджвання заснавана на тэхналогіі мікрахвалевага ўздзеяння. Працоўная ёмістасць аб'ёмам 100 л з адходамі змяшчаецца ў адмысловую камеру і награецца да 650 градусаў. У выніку ўтвараюцца пірагаз і попел. Пасля гэтага настае фільтраванне пірагазу і яго раскладанне на бяспечныя складнікі пры тэмпературы

Распрацоўкай БДУ зацікавіліся Расія і Ізраіль

1100 С°. Яны выкідаюцца ў атмасферу, не наносячы ёй шкоды. Попел падлягае пахаванню на звычайным палігоне.

Варта адзначыць таксама і эканамічную выгаду новага комплексу. Акрамя электрычнасці яна не патрабуе дадатковых выдаткаў. Кошт абясшкоджвання 1 кг медыцынскіх адходаў складзе не больш за 3,5 долара.

«У нашай краіне штогод утвараецца каля 30 тысяч тон медыцынскіх адходаў. Сёння для цэнтралізаванага і своечасовага абясшкоджвання фармацэўтычных прэпаратаў

для Беларусі неабходна 25 комплексаў», – заўважае Віктар Карповіч. Падчас правядзення вопытна-тэхналагічных прац комплексу супрацоўнікі Інстытута ядзерных праблем БДУ паспяхова абясшкодзілі больш за 10 т адходаў з анкалагічных цэнтраў.

Комплекс навукоўцаў БДУ распрацаваны ў адпаведнасці з беларускімі, расійскімі, еўрапейскімі нарматывамі па абясшкоджванні фармацэўтычных прэпаратаў. У наш час атрымана ліцэнзія Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя на правядзенне прац дадзенага абсталявання, заключэнне Навукова-практычнага цэнтра гігіены пра экалагічную бяспеку і еўразійскай патэнт.

Адзначым таксама, што комплекс Інстытута ядзерных праблем БДУ сёлета на міжнароднай выставе-кангрэсе «Высокія тэхналогіі. Інавацыі. Інвестыцыі» ў Санкт-Пецярбургу заваяваў залаты медаль і заняў трэцяе месца ў намінацыі «Энергазахавальныя экалагічныя тэхналогіі» на Беларускай прамысловым форуме.

Распрацоўкай навукоўцаў БДУ ўжо зацікавіліся Расія і Ізраіль.

Алена МАРЦУЛЕВІЧ

АБ'ЯВЫ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ сацыяльнай камунікацыі, СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: сацыяльнай камунікацыі, міжнародных адносін, ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРЫ аналітычнай эканомікі і эк ў 2011 ааметрыкі.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5а, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

ІНСТЫТУТ ТЭАЛОГІІ ІМЯ СВЯТЫХ МЯФОДЗІЯ І КІРЫЛА БДУ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ

ПРАФЕСАРА кафедры багаслоўя.

Адрас: 220030 г. Мінск, праспект Незалежнасці, 24, каб. 209, аддзел кадраў. Тэлефон: +375-17-327-55-71.

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

5 чэрвеня Яловічава Ядзвіга Казіміраўна, загадчык кафедры фізічнай геаграфіі і навучальных тэхналогій

5 чэрвеня Гусакоўскі Міхаіл Антонавіч, метадыст вышэйшай кваліфікацыі аддзела развіцця ўніверсітэцкай адукацыі

9 чэрвеня Садоўская Анжаліка Леанідаўна, дацэнт кафедры сучаснай беларускай мовы

10 чэрвеня Гулакоў Іван Раманавіч, прафесар кафедры агульнай фізікі

14 чэрвеня Собалева Любоў Іосіфаўна, дацэнт кафедры тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства

14 чэрвеня Грамыка Алег Уладзіміравіч, дацэнт кафедры тэарэтычнай і прыкладнай механікі

17 чэрвеня Бараноўская Святлана Мікалаеўна, дацэнт кафедры агульнай матэматыкі і інфарматыкі

17 чэрвеня Каўрыга Павел Антонавіч, дацэнт кафедры агульнага землярэаўства і гідраметэаралогіі

19 чэрвеня Сініца Таццяна Іванаўна, дацэнт кафедры псіхалогіі

20 чэрвеня Палонік Сцяпан Сцяпанавіч, намеснік дэкана эканамічнага факультэта

22 чэрвеня Хоміч Алена Віктараўна, дацэнт кафедры філасофіі і метадалогіі навукі

23 чэрвеня Савіна Святлана Рыгораўна, дацэнт кафедры філасофіі і метадалогіі навукі

23 чэрвеня Даўгяла Міхаіл Сцяпанавіч, дацэнт кафедры гісторыі паўднёвых і заходніх славян

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Пра міжнародны форум студэнцкіх хароў «Папараць-кветка БДУ» – БелТА, Minsknews.by, БТ-1 (02.05).

Візіт міністра замежных спраў Расіі Сяргея Лаўрова ў БДУ – rumol.org (11.05), ria.ru, ru.investing.com, interfax.by, trend.az, БелаПАН (14.05), Tut.by, unionnews.ru, БелТА, tass.ru, БТ-1, kommersant.ru (16.05).

Правядзенне ў БДУ працоўнай нарады Міжнароднай калабарацыі па правядзенні эксперыменту СОМЕТ – БелТА, sputnik.by, mail.ru (15.05).

Пра Дні рускай мовы і беларускай культуры ў БДУ – БТ-1 («Добрай раніцы, Беларусь!»), soyuz.by, minsknews.by (16.05), БелТА (17.05), Tut.by, naviny.by, soyuz.by, ТРА «Саюз» (18.05).

20-гадовы юбілей студыі танца БДУ «Глорыя» – minsknews.by, interfax.by (17.05).

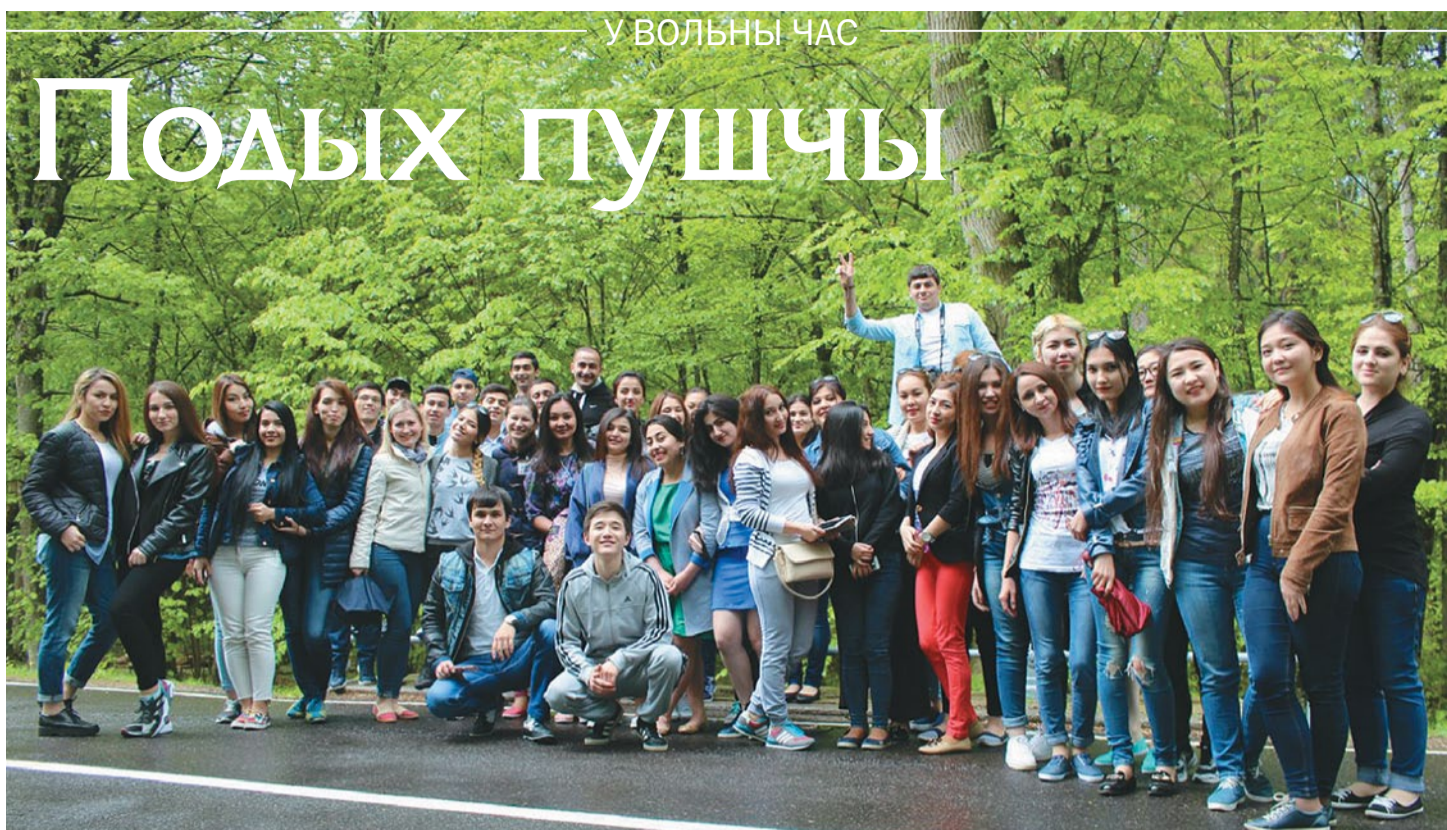
Пра комплекс па абясшкоджванні небяспечных медыцынскіх адходаў распрацаваны навукоўцамі НДІ ЯП БДУ – minsknews.by (17.05), sputnik.by, БелТА, interfax.by (20.05), naviny.by (21.05), belapan.by (22.05).

Міжнародная навуковая канферэнцыя «Сахараўскія чытанні 2016 года: экалагічныя праблемы XXI стагоддзя» – sputnik.by, budny.by, 21.by, geoversum.by (18.05), БелТА (19.05).

Пра праект «Дзелавы інтэр'ер для школы» слухача цэнтра развіцця моладзевага прадпрямальніцтва эканамічнага факультэта БДУ – kp.by (17.05), «СБ-Беларусь сёння» (18.05).

Творчы студэнцкі саюз створаны ў БДУ – naviny.by (17.05), Sputnik.by, БТ-1, АНТ, Мінск ТБ, БелТА (18.05), 21.by, 100fm.by (19.05).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Выходныя можна правесці па-рознаму. Хтосьці аддае перавагу адпачынку дома, камусьці падабаецца хадзіць у госці, а для кагосьці выходныя – гэты час, калі можна зрабіць тое, што не паспеў за тыдзень. А вось прадстаўнікі савета зямляцтваў адзін з суботніх дзён прысвяцілі займальнай экскурсіі па запаведных мясцінах нашай краіны.

14 мая каля 50 замежных студэнтаў БДУ пры падтрымцы ўпраўлення выхаваўчай работы з моладдзю выправіліся любавачца Белакеж-

скай пушчай – нацыянальным паркам Беларусі.

Паездка была арганізавана для студэнцкага актыву савета зямляцтваў БДУ і іх сяброў, студэнтаў БДУ, якія прыехалі да нас з Кыргызстана, Казахстана, Таджыкістана, Ірака, Кітая і Туркменістана.

У Белакежскую пушчу студэнты прыехалі ўдзень і паспелі наведаць усё, што было запланавана.

Праграма пачалася з агляднай экскурсіі па нацыянальным парку, студэнтам распавялі гісторыю старых дрэў, якая звязана з каралеўскімі прыгодамі. Далей групу чакала знаёмства з музеем народнага побыту і старадаўніх тэхналогій, дзе гасцінныя гаспадыня музея распавяла пра старадаўнія беларускія традыцыі. І напрыканцы нашы экскурсанты наведалі вальеры з насельнікамі пушчы.

Жывёлы ў вальерах (асноўныя прадстаўнікі відаў белакежскай фаўны – зубры, алелі, ласі, дзікі, казулі) ужо прывыклі да цікавых турыстаў, так яны не баяцца падыходзіць блізка да агароджы, і часам нават здаецца, што яны пазіруюць перад аб'ектывамі фотаапаратаў. Больш за ўсё здзівілі замежных студэнтаў зубры. Дзіва што! Бо жывёла ўражае сваімі памерамі, сілай і прыгожасцю.

Дарога дахаты была доўгай, але гэта нікога не знервала, таму што студэнтам з розных краін заўсёды ёсць пра што пагаварыць. Усе дзяліліся сваімі ўражаннямі ад паездкі і планавалі наступныя вандраванні па Беларусі. Гэта паездка аб'яднала ўсіх студэнтаў, пакінула шмат радасных успамінаў. Да новых сустрэч!

Айна МАМЕТСАЛІЕВА

АКЦЫІ

Універсітэцкая субота

Упершыню БДУ прыняў удзел ва «Універсітэцкай субоце», арганізаванай Міністэрствам адукацыі 14 мая на пляцоўцы мінскага Палаца спорту.

На выставе-прэзентацыі БДУ можна было пазнаёміцца з сучаснымі адукацыйнымі магчымасцямі вядучай ВНУ краіны, атрымаць інфармацыю пра правілы прыёму, пачуць пра дзейнасць кожнага факультэта, яго перавагі, дасягненні і ў жывых зносінах са студэнтамі, выкладчыкамі і супрацоўнікамі БДУ даведацца пра перспектывы працаўладкавання, а таксама паўдзельнічаць у інтэрактывах і ўбачыць гатовыя праекты студэнтаў.

Не засталася ўбаку і прафсаюзная арганізацыя студэнтаў БДУ. Моладзевыя актывісты з запалам распавядалі наведнікам пра студэнцкае самакіраванне, пра побыт і вольны час і дапамагалі адчуць сапраўдны дух студэнцтва. Праз свой досвед яны распавядалі будучым студэнтам, як рознабакова прадстаўлена студэнцкае жыццё ў БДУ і як можна рэалізоўваць свае здольнасці, ідэі і праекты.

Удзельнікі мерапрыемства сталі сведкамі спартыўных выступленняў, конкурсаў, выстаў і майстар-класаў, а таксама гледачамі гала-канцэрта Рэспубліканскага фестываля мастацкай творчасці навучэнскай і студэнцкай моладзі «Арт-вакацыі».

Карысная інфармацыя, навіны, а таксама выдатны настрой, шмат усмешак і пазітыўны спадарожнічалі дадзенаму свята.

Гэты дзень запомніўся ўсім яркім і вясёлым! Няхай «Універсітэцкая субота» стане штогадовай!

Прафкам студэнтаў БДУ

АКЦЫІ

Яшчэ фота і відэа
gazeta.bsu.by

Турзлёт–2016: выжыць любой цаной!

З 13 па 15 мая на базе адпачынку «Высокі бераг» Стаўбцоўскага раёна прайшоў традыцыйны турысцкі злёт актывістаў БРСМ БДУ.

Тры дні напружаных спаборніцтваў, прахалодныя ночы ў наметавым лагерах, а таксама запальны творчы вечар, бардаўскія песні пад гітару, мора сонца, усмешак і добрага настрою пакінулі шмат уражанняў ва ўдзельнікаў студэнцкага турысцкага злёту БДУ–2016.

Сёлета БРСМ БДУ сумесна з упраўленнем выхаваўчай працы з моладдзю праводзіць турзлёт ужо ў 8 раз.

Да пачатку мерапрыемства было сфарміравана 17 каманд-удзельніц, якія складаліся з камітэтаў пярвічак ГА «БРСМ» факультэтаў БДУ. Таксама ў турзлёце прынялі ўдзел і госці: каманды студгарадка, савета старастаў і творчай студыі MIM BSU. Кожная каманда прадстаўляла пэўнае тэлешоу: «Поле цудаў», «Хай кажуць», «Форд Баярд» і шматлікія іншыя. Свае наметавыя лагеры ўдзельнікі таксама афармлялі ў адпаведнасці з тэматыкай. Узнікала адчуванне, што палова сусветнага тэлебачання рэзка паменшылася ў маштабах і змясцілася на адной лясной паляне.

Дзень першы. Пасля прыбыцця каманд і размяшчэння лагераў пачалося ўрачыстае адкрыццё турзлёту. Сакратар БРСМ БДУ Канстанцін Андрусевіч распавёў удзельнікам пра тое, якія спаборніцтвы іх чакаюць у

найбліжэйшыя тры дні, абвясціў склад журы, нагадаў пра тэхніку бяспекі і, вядома, пажадаў поспеху і высокіх спартыўных дасягненняў.

Першым выпрабаваннем стала бітва ў лазертаг. Каманды выконвалі розныя місіі ад захопу варожага лагера да захопу чужога сцяга.

Завяршыўся першы конкурсны дзень у цёплым коле на вечары бардаўскай песні. Самымі «пявучымі» сталі ўдзельнікі каманды ФПМІ з песняй It's my life.

Дзень другі. Першая ноч на «Высокім беразе» выдалася прахалоднай... А вось дзень апынуўся на дзіва цёплым і нават гарачым. Таму да вечара ў шмат каго можна было назіраць проста паўднёвы загар.

З самай раніцы каманды адправіліся на спаборніцтвы па тэхніцы пешаходнага турызму. Удзельнікі пераадолелі ўсе найпростыя этапы. Але ў выніку фінішавалі ўсе!

Бліжэй да поўдня ў наш лагер прыехаў рэктар БДУ акадэмік Сяргей Уладзіміравіч Абламейка. Прадстаўнікі рэктарата згулялі з удзельнікамі турысцкага злёту таварыскі матч па валеболе і наведалі лагеры ўсіх каманд у рамках агляду-конкурсу. Шаноўнае журы ў гэтым конкурсе аддала перавагу лагера ДІКСТ.

Пасля ўсіх конкурсаў рэктар з гасцямі адправіўся да арганізатараў на абед.

Наступнымі выпрабаваннямі, якія ўжо чакалі нашых «турыстаў», сталі: спартыўнае

арыентаванне і вечар творчых прэзентацый каманд.

Творчы вечар скончыўся бліжэй да паўночы і плаўна перайшоў у дыскатэку ад нязменнага дыджэя турзлёту Максіма Клімовіча. Таму па ўражаннях усіх удзельнікаў, што другі дзень падарыў усім мноства станоўчых эмоцый. А самымі-самымі ў творчасці сталі шоу «Хай кажуць» ваеннага факультэта і «Поле цудаў» каманды біялагічнага факультэта.

Дзень трэці. Што ж, застаўся апошні этап спаборніцтваў – тэхніка воднага турызму, ці спаборніцтвы на байдарках. Самымі хуткімі на вадзе сталі прадстаўнікі біялагічнага факультэта. Усе мерапрыемствы падыходзілі да канца, і чакалі толькі вынікаў. Каманды па чарзе прыходзілі на паляну перад сцэнай на ўрачыстае закрыццё турысцкага злёту.

А вынікі апынуліся нечаканымі і чаканымі адначасова:

З-е месца ў агульным заліку было аддадзена камандзе ваеннага факультэта, капітан каманды – сакратар ПА ГА «БРСМ» ваенфака Андрэй Камісараў.

Другімі сталі біёлагі, капітан каманды – сакратар ПА ГА «БРСМ» біялагічнага факультэта Крысціна Кечко.

Ну а найбольшы поспех усміхнуўся камандзе, якая прадстаўляла шоу «Выжыць любой цаной» – хімічны факультэт БДУ! Сапраўды, за гэтыя тры дні нашы хімікі выявілі сябе як самыя спартыўныя, крэатыўныя, вясёлыя і знаходлівыя.

Максім ВЕЧАР

